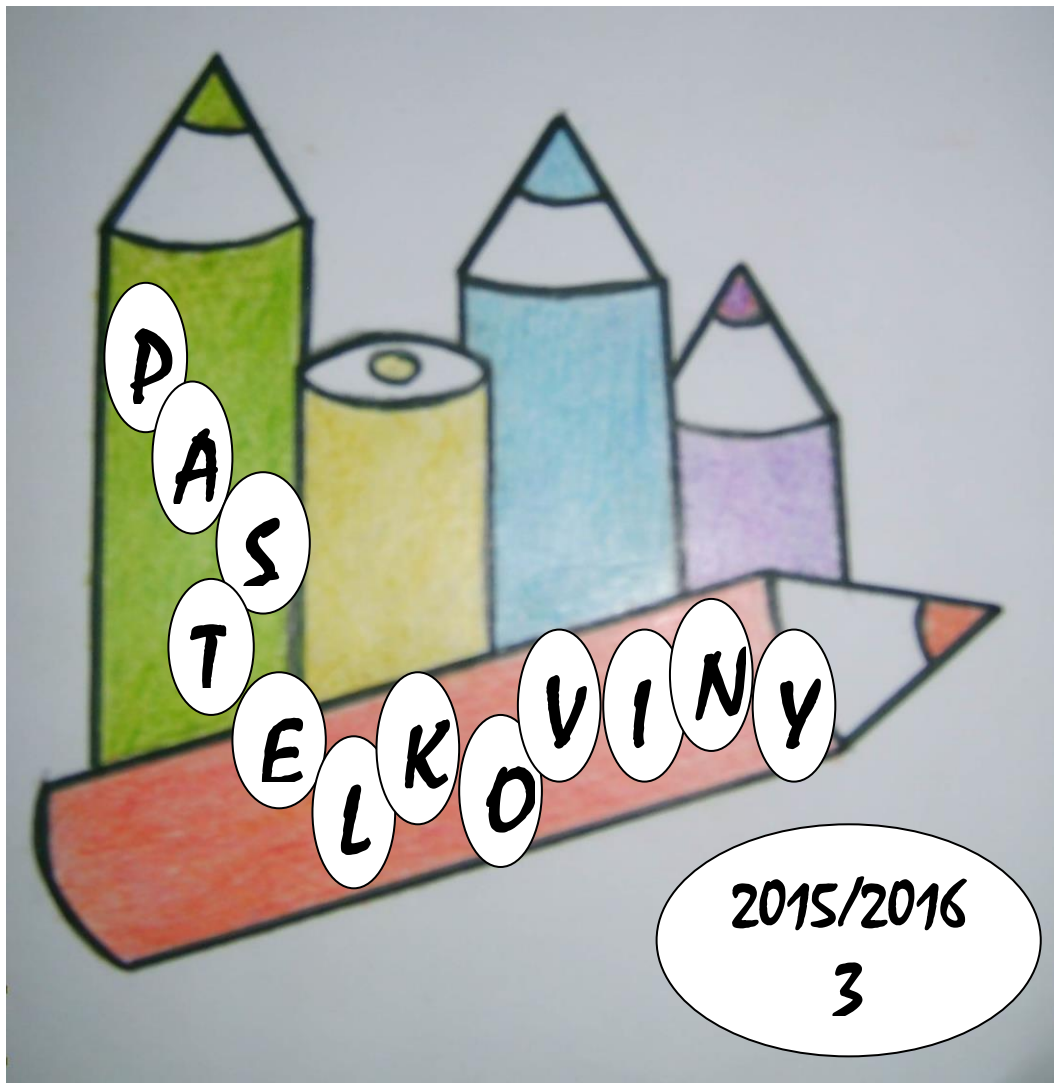

ŠPECIÁLNA ZÁKLADNÁ ŠKOLA
TŘEBÍČSKA 16
HUMENNÉ

Príhovor redakcie

Milí čitatelia,

opäť finišujeme a do cieľa nám ostávajú už len sekundy a centimetre. Na rozdiel od športového zápolenia v cieľi jednotlivých školských disciplín sme víťazi všetci, aj keď niekto v závere lapá po dychu, posledné centimetre ujde takmer po kolenách a iný prekročí cieľovú čiaru s úsmevom na tvári a víťazoslávne zdvihnutými rukami. Čo sa dá robiť, všetci sme nejakí. Niekto úspešný, rýchly, niekomu sa, takpovediac, lepí smola na päty vo všetkom, čo robí. Našťastie, aj napriek našej „rozdielnosti a odlišnosti“ sme školský rok zvládli tak, že sa za našu prácu nemusíme hanbiť. Aj toto číslo nášho časopisu je dôkazom, že v poslednej tretine školského roka sme nepoľavili a záverečný šprint sme zvládli v dobrom čase a kondícii.

Mgr. Anna Hajníková a redakčná rada

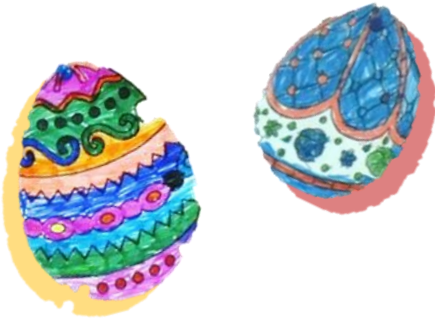
Vel'konočné zvyky a tradície

V dňoch 21.03.-23.03.2016 sme s našimi triednymi učiteľkami Mgr. Karlovou a PaedDr. Partikovou pracovali na projekte zameranom na veľkonočné zvyky a tradície. Na hodinách slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, pracovného vyučovania, biológie, občianskej náuky sme si hravou formou, v radostnej a tvorivej atmosfére precvičili svoje zručnosti a tvorivosť, naučili sme sa získavať informácie z rôznych zdrojov a prezentovať svoju prácu. Oboznámili sme sa so symbolmi, zvykmi a tradície spojenými s obdobím Veľkej noci. Tiež sme si vyskúšali si rôzne techniky zdobenia kraslíc, naučili sme sa pripraviť vajíčkové pochúťky, či upliesť korbáč. Zaujímavé bolo pre nás aj stretnutie so saleziánskou sestričkou, ktorá nám pútavou formou priblížila kresťanský zmysel veľkonočných sviatkov.

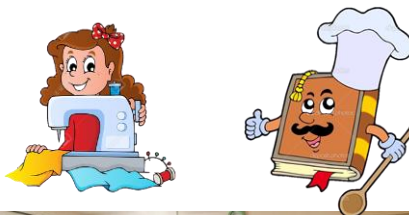
Žiaci VII.A a VIII.A triedy

Exkurzia v SŠI v Snine

Dňa 12.04.2016 sa žiaci VII.A a VIII.A spolu s triednymi učiteľkami Mgr. Janou Karľovou a PaedDr. Janou Partikovou zúčastnili exkurzie v Spojenej škole internátnej v Snine, ktorá pripravuje mládež so zdravotným postihnutím na výkon robotníckych povolání. Zástupca školy predstavil žiakom učebné odbory, formy vzdelávania, vybavenie školy pre výchovu a vzdelávanie, ubytovacie priestory a krúžkovú činnosť. Naši žiaci prejavili záujem o ďalšie štúdium hlavne v odboroch: gastronómické služby, cukrár, textilná výroba, murárske a maliarske práce. Vďaka kvalifikovanému výkladu majsterky odborného výcviku Gabiky Curovej získali naši žiaci cenné informácie, ktoré im uľahčia a pomôžu pri výbere budúceho povolania, aby sa bez väčších problémov vedeli zaradiť do pracovného pomeru ako i do spoločnosti.

Hrozba sociálnych sietí

Kyberšikanovanie je jedným z najčastejších negatívnych javov na internete. Nie je to niečo nové, je to len prejav, ktorý sa objavuje v inom priestore. S rozšírením moderných technológií sa aj výrazná časť šikanovania presunula do virtuálneho prostredia. Pre agresorov je ľahšie ubližovať niekomu, komu sa nemusia pozerať priamo do očí, menej vnímajú emócie a zranenie obete, menej si uvedomujú závažnosť svojho konania a zodpovednosť zaň. Takéto šikanovanie im môže pripadať iba ako druh neškodnej zábavy. Ako rozpoznáme šikanovanie na sociálnych sieťach, ako sa im bránime a aké dôsledky znáša ich aktér, nám porozprávala kpt. PhDr. Anna Čopáková, preventistka Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Humennom v spolupráci s pani učiteľkou Karľovou, koordinátorkou IKT.

Mgr. J. Karľová

Environmentálna aktivita

V rámci „Mesiaca aktivít s environmentálnou tematikou“ uskutočnených v našej škole v mesiaci apríl 2016 vyhlásila koordinátorka environmentálnej a dopravnej výchovy PaedDr. Partiková aktivitu ku Dňu Zeme a Dňu stromov, ktorá spočívala v tom, že učitelia spolu so žiakmi mali vo svojich triedach vymyslieť aktivitu, počas ktorej by akýmkoľvek spôsobom pracovali so zemou, zeminou, pieskom a rastlinami. Keďže počasie nám prialo, rozhodli sme sa zapojiť do akcie jarným upratovaním areálu školy. Naša pracovná aktivita pokračovala úpravou okrasných záhonov a bývalých pieskovísk, orezávaním okrasných kríkov a obnovovaním náterov na konštrukciách hojdačiek. Každý pohľad na upravený školský areál v nás vyvoláva pocit spokojnosti z vykonanej práce a presvedčenie, že sme nemalou mierou prispeli k zlepšeniu a skrášleniu interiéru a exteriéru prostredia našej školy.

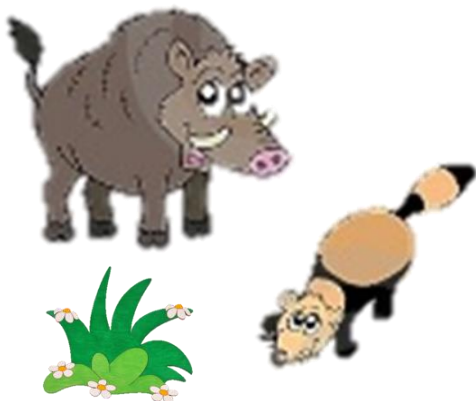
Čo skrýva les

Ďalšou akciou realizovanou v Mesiaci lesov bola aktivita Čo skrýva les, pretože nielen ľudia majú svoje tajomstvá, ale množstvo záhad môžeme odhaliť aj pri obyčajnej prechádzke lesom. Aj my žiaci I. stupňa sme sa dňa 19.04.2016 tiež na chvíľu stali detektívmi a spolu s pani Mackovou, zamestnankyňou Štátnej ochrany prírody SR, Správy Chránenej krajiny Východné Karpaty

v Medzilaborciach, a pani učiteľkou Janou Partikovou, koordinátorkou environmentálnej a dopravnej výchovy, sme pátrali, kde žijú a ako sa volajú obyvatelia lesa. Po úspešnom vyriešení tejto záhady sme si za odmenu pozreli dokument o radoostiach i strastiach dvoch osirelých medvedích súrodencov a ich nálezcu - človeka, ktorý ich zachránil pred istou smrťou, vychoval a zabezpečil ich návrat do prírody.

PaedDr. J. Partiková

Výstavka ku Dňu Rómov

Je pekné, keď človek nezabúda na svoje korene – na to odkiaľ vzišiel a kam patrí. Keďže väčšina z nás má rómsky pôvod, Deň Rómov si každoročne pripomíname nejakou akciou, ktorá rozšíri naše znalosti a upevní vzťah k našim predkom. V tomto roku koordinátorka pre multikultúrnu výchovu a výchovu k ľudským právam pani učiteľka Račková na chodbe v pavilóne B nainštalovala výstavku našich reprezentatívnych prác, ktoré sme vytvorili v priebehu roka pod vedením našich učiteliek a vychovávateľky v ŠKD. Rozmanitosť prác svedčí o tom, že k tomu dobrému, čo nám zanechali naši rómski predkovia, patrí určite aj vlastnosti, akými sú zručnosť, šikovnosť a tvorivosť.

Mgr. J. Račková

„Násilie v médiách“

Kreatívne spracovanie problematiky mediálne prezentovaného násilia a reflektovania jeho účinkov na osobnosť žiaka predstavovala celoškolská akcia „Násilie v médiách“, ktorú pripravila pani učiteľka Hajníková, koordinátorka MSK. Po úvodnom privítaní a oboznámení s účelom akcie nás pani učiteľka motivovala a aktivizovala aktivitou „Kam chceš ísť?“, ktorá mala evokovať pocity manipulátora a človeka násilne manipulovaného a ovládaného iným. Na túto aktivitu nadväzoval riadený rozhovor o danej téme spojený s prezentovaním

základných informácií na interaktívnej tabuli. Ďalším spôsobom spracovania účinkov mediálneho násilia na deti a mládež bolo poukázanie na pozitívne stránky a udalosti prostredníctvom filmu „Sila víťaziť“. Pred samotným sledovaním nám pani učiteľka zadala úlohy, na ktoré postavy a udalosti sa máme pri sledovaní filmu zamerať. Cieľom záverečnej diskusie bolo ukázať, že existujú aj nenásilné formy riešenia ľudských konfliktov, poukázať na hodnotu medziludskej lásky a schopnosti odpustenia a podnietiť nás k ušľachtilému správaniu a konaniu.

Mgr. A. Hajníková

D e ň m I i e k a

Naša škola dlhodobo venuje veľkú pozornosť zdravej výžive a zdravému životnému štýlu, realizuje projekty a organizuje rôzne podujatia. Jedným z nich bolo aj podujatie Medzinárodný deň mlieka. Počas akcie sme zrealizovali rôzne aktivity, ktoré mali prispieť k uvedomeniu si potreby mlieka pre náš život. Niektoré triedy sa zapojili do projektového vyučovania, iné sa stali tvorivými dielňami, kde žiaci tvorili a pracovali ako usilovné včielky. Okrem vzájomnej diskusie, herných činností, testov, tajničiek, varenia mliečnych pokrmov, prípravy mliečnych nápojov a iných aktivít, sme pripravili výsledný produkt projektového vyučovania v podobe plagátov, kresieb, koláží a recyklovaných výrobkov z mliečnych obalov. Aktivita vyvrcholila dňa 17. mája výstavkou prác našich žiakov. Všetky aktivity boli dobrou príležitosťou, aby sme si uvedomili význam mlieka pre naše zdravie. **Mgr. M. Hvézdová**

Cieľom školskej akcie „Hudba spája“ koordinátora prevencie PaedDr. Daňovej bola drogová prevencia a podpora spolupráce našich terajších a bývalých žiakov, ktorí sa stávajú úspešnými členmi hudobných kapiel. 26.04.2016 na generálke GIPSY DOXY sa zabávali najmä žiaci ŠKD, 27.04.2016 sa na piatej a siedmej vyučovacej hodine rozprúdila výborná zábava, na ktorú pozvané všetky triedy. Účasť bola dobrovoľná, kto prišiel, neľutoval. Najprv sme muzikantov len počúvali, potom sme vyzvali divákov a objavili sme spevácke talenty. Z koncertu bola nakoniec tanečná zábava, ktorá nás presvedčila, že je možné výborne sa zabávať aj bez alkoholu, cigariet a energetických nápojov.

PaedDr. V. Daňová

Škola v prírode

Naše dobrodružstvo začalo pondelok 23. mája o 7.28 hod. nástupom do vlaku, ktorý smeroval do Košíc. Už na druhej zastávke sa niektorí pýtali, či sme už v Košiciach. A to ani netušili, že cieľ našej cesty bol o viac než 200 km a 4 hodiny vzdialený. Našťastie nás rodičia dobre zásobili, tak pri raňajkách nám cesta rýchlo ubehla a o 9.00 sme dorazili do Košíc. Prvého bobríka odvahy niektorí získali už na eskalátoroch na železničnej stanici, pretože takto sme si krátili dlhú hodinu čakania na vlak do Ružomberku. Počas cesty vlakom sme sledovali, ktorými obcami prechádzame, pozorovali sme okolitú krajinu, no najviac nás zaujal pasúci sa jeleň so srnou a majestátné Tatry. V Ružomberku

sme chvíľku čakali na mikrobús, ktorý nás odviezol do Hotela Hrabovo – nášho prechodného domova.

Po ubytovaní sme sa naobedovali, oddýchli sme si po zdlhavej ceste a vydali sme sa spoznávať mesto Ružomberok. Počasie nám prialo, a tak sme prežili pekné odpoľudnie, ktoré sme zakončili návštevou filmového predstavenia. Pre niektorých to bolo prvý zážitok z pozerania filmu v 3D projekcii.

Cesta do hotela

dala zabráť našim unaveným nohám, preto sme sa rýchlo navečerali a ponáhľali sa do svojich izieb na nočný odpočinok. Nasledujúce štyri

dni sme začínali rozcvičkou na terase hotela a raňajkami v reštaurácii hotela. Po raňajkách nasledovalo netradičné vyučovanie. Jeden deň sme poznávali flóru a faunu v okolí hotela, pozorovali miestnych rybárov pri love kaprov,

prekonávali prekážky a cvičili na stanoviskách kyslíkovej dráhy, ďalší deň sme sa vyviezli kabínkovou lanovkou do strediska

Malinô
Brdo,

kde sme si rozširovali nadobudnuté teoretické poznatky priamym pozorovaním prírody, orientáciou v teréne a na turistických mapách. Natrafili sme aj na čierneho hadíka vyhrievajúceho sa na kmeni stromu, o ktorom sme sa pri návšteve múzea dozvedeli, že to bol čierny druh vretenice – vretenica severná. Aj výstup a zostup lanovkou bol pre nejedného z nás veľkým dobrodružstvom a zároveň skúškou odvahy, pretože sa lanovkou

viezli prvýkrát.

Tretie dopoludnie sme strávili v Liptovskom múzeu. Najprv sme s pracovníčkami múzea rámci tvorivých dielní vyrábali mimoňov z rolky toaletného papiera a farebných papierov, potom nasledovala prehliadka jednotlivých expozícií. Najviac času sme strávili pri zvieratkách, ale zaujali nás aj expozície remesiel, regionálnych odevov, výrobkov a nábytku.

Popoludňajšie aktivity sa prevažne realizovali v prírode. Hrali sme rôzne loptové, pohybové a iné hry, zdolávali preliezačky, šmýkačky, lezecké steny, no najviac sme sa tešili na plávanie a šantenie v bazéne Hotelu Áčko.

Aj večerné programy priniesli kopec zábavy, tanca, športu, ale aj nové poznatky a skúsenosti, utužili priateľské vzťahy a kultúrne návyky.

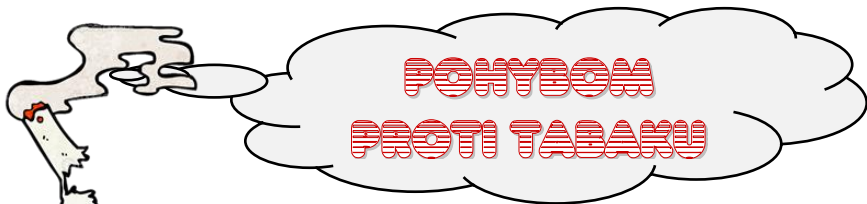

Týždeň v škole v prírode aj vďaka pestrým a pre nás novým aktivitám ubehol veľmi rýchlo, strava nám veľmi chutila

a ubytovanie sa nám páčilo, tak nie je div, že do balenia sa nám v piatok nechcelo púšťať. A s ešte väčšou nechúťou a ťažkým srdcom sme v piatok popoludní opúšťali hotel a viezli sme sa na stanicu. Tešilo nás však to, že pracovníci hotela nás pochválili za naše vzorné správanie a pozvali nás na opätovný pobyt v ich zariadení. Cesta domov sa nám zdala oveľa dlhšia ako cesta tam. Možno preto, že sme boli po toľkých nových zážitkoch príliš rozrušení a vyčerpaní, možno aj preto, že sme sa už nevedeli dočkať svojej rodiny, ktorá nám aj napriek častým telefonátom trochu chýbala. Stretnutie s najbližšími na stanici preto bolo radostné a vrelé. Ale takmer všetci sme sa zhodli na tom, že o rok by sme si takýto pobyt v prírode radi zopakovali.

POHYBOM PROTI TABAKU

Koordinátorka prevencie pani učiteľka. Daňová a Mgr. Kožinová z RÚVZ v Humennom pri príležitosti Svetového dňa bez tabaku (31.máj) žiakom 1. – 5. ročníka zážitkovou formou priblížili negatívne dôsledky fajčenia. Pani lektorka prístrojom s názvom smokerlyzer rýchlo usvedčila žiakov – fajčiarov. Testovaní žiaci sa museli poriadne nadýchnuť, potom nedýchať 15 sekúnd a následne silno vydýchnuť do smokerlyzera. Nadýchalo nielen zopár fajčiarov, no na počudovanie aj nefajčiarov, ktorí sa však zdržiavajú v spoločnosti fajčiarov a oxid uhoľnatý pôsobí aj na ich pľúca. Pani učiteľka nám vysvetlila, že pasívne fajčenie odborníci považujú za škodlivejšie ako aktívne fajčenie a tiež že fajčenie okrem nezmyselného míňania financií na cigarety prináša aj mnohé vážne ochorenia, ba aj smrť. Keďže najčastejším dôvodom fajčenia je fajčenie z nudy, pani lektorka nám ukázala, ako môžeme bojovať proti nude, a tým aj fajčeniu, rôznymi pohybovými aktivitami. Najprv sme prenášali ping-pongovú loptičku na lyžici, počas jednej minúty sme vystupovali a zostupovali z lavičky, bez prerušenia sme sa pokúšali aspoň minútu preskakovať odrazom znožmo švihadlo a lavičku a na uvoľnenie točiť kruhmi hula hop. Dokázali sme, že radosť zo zdravého pohybu môže priniesť väčší pôžitok ako nezdravé fajčenie. Tabaku vyhlásme navždy NIE!

PaedDr. V. Daňová

Deti za

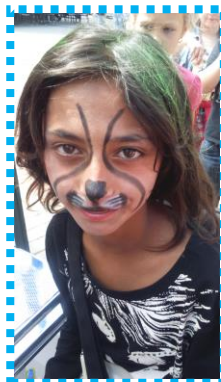
Myšlienka Medzinárodného dňa detí vznikla na Svetovej konferencii pre blaho detí v Ženeve, v Švajčiarsku v roku 1925. Na tejto konferencii

zástupcovia 54 krajín schválili deklaráciu, ktorá sa zaoberala chudobou, detskou prácou, vzdelaním a inými otázkami dotýkajúcimi sa detí na celom svete. Po konferencii viaceré vlády vo svojich krajinách zaviedli MDD s cieľom urobiť deťom radosť a súčasne poukázať na problémy dotýkajúce sa detí na celom svete.

Medzinárodný deň detí sa na Slovensku oslavuje 1. júna od roku 1952. My sme ho oslavovali pri Fontáne lásky, kde žiaci humenských škôl

a rôzne organizácie pripravili pre nás pestrý program. Nechýbal maskot, sladkosti, zmrzlina, kamarátske stretnutia. Dali sme sa aj prikrášliť, no najviac nás skrášlili šťastné úsmevy na našich tvárach. Ale nie všade

na svete zdobia detské tváre úsmevy. V Afrike, arabských zemiach, dokonca aj v neďalekej Ukrajine trpia a umierajú deti pre nezmyselné

boje dospelých. Na Slovensko vo februári pricestovalo 30 detí z Ukrajiny, aby spolu so slovenskými deťmi predstavili projekt „ Deti za mier“, ktorý sa realizoval v 35 krajinách, vrátane 28 krajín Európskej únie a vyvrcholil 1. júna na Ukrajine.

Ukrajinské deti lepili papierových holubov (symboly mieru) na mapu Ukrajiny s prianiami a želaniami pre deti z inej krajiny. Ich myšlienka nás inšpirovala a pod vedením pani učiteľky Daňovej sme zhotovili veľké srdce s papierovými holubicami, ktoré predstavuje našu snahu pripojiť sa k mierovej ceste a šíriť porozumenie medzi deťmi celého sveta. Túto mierovú ideu sme realizovali besedou s deťmi z Evakuačného tranzitného centra v Humennom pri príležitosti Dňa utečencov (20.6.). V našej škole sme privítali skupinku černošských detí

zo Somálska v sprievode dvoch rodičov, tlmočníka zo zahraničia a pána V. Nesrstu, ktorý ich má v Humennom na starosti. Dozvedeli sme sa veľa zaujímavých informácií o ich bývalom živote v rodnej krajine, aj o tom, ako dlho trvalo, kým sa dostali do našej krajiny. Tu čakajú na presun do USA. Somálske deti nám predviedli svoj národný tanec. My sme im na oplátku zaspievali a zatancovali. Na pamiatku im žiaci z V.A rozdali vlastnoručne vyrobené záložky do kníh, ktoré im v ich budúcej náhradnej krajine budú pripomínať chvíle strávené s ich vrstovníkmi zo Slovenska.

PaedDr. V. Daňová a Mgr. J.Račková

Chválime

Sebastiána KAŠA z I.A
za vzorné správanie

Milana TOKÁRA z III.A
za vzornú dochádzku a aktivitu pri
estetizácii areálu školy

Alexa SURMAJA zo IV.A
za aktivitu pri estetizácii areálu školy

Róberta MAĽARA zo IV.B
za výborný prospech a vzorné správanie

Michala KALEJU z V.A
za vzorné správanie

OBSAH

Veľkonočné zvyky a tradície	1 - 2
Exkurzia v SŠI v Snine	3
Hrozba sociálnych sietí	4
Enviroaktivity	5 - 6
Čo skrýva les	7 - 8
Výstavka ku Dňu Rómov	9 - 10
Násilie v médiách	11
Deň mlieka	12
Hudba spája	13 - 14
Škola v prírode	15 - 18
Pohybom proti tabaku	19
Deti za mier	20 - 21

PASTELKOVINY

časopis žiakov ŠZŠ na Trébičskej ul. v Humennom

Vydanie: 3 - 2015/2016
Ročník: 3.
Vydáva: Špeciálna základná škola
Trébičska 16, 066 01 Humenné
Zodpovedný redaktor: Mgr. Anna Hajníková
Redakčná rada: PaedDr. Tatiana Gerbocová
PaedDr. Jana Partiková